

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Αριθμός Απόφασης: 2019/03 (ΑΠ)

**Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές
Νόμος του 2007 (Ν. 103(Ι)/2007)**

**Έρευνα της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή για παράβαση του περί των Αθέμιτων
Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2007 (Ν.
103(Ι)/2007) από τους ιδιοκτήτες του Πρατηρίου Προμήθειας / Διάθεσης Πετρελαιοειδών
[REDACTED] στη Λεμεσό**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή (εφεξής «η Εντεταλμένη Υπηρεσία») είναι η Εντεταλμένη Υπηρεσία για την εφαρμογή του περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2007, Ν. 103(Ι)/2007 (εφεξής «ο Νόμος»).

1. Αντικείμενο εξέτασης

Αντικείμενο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης αποτελεί η προμήθεια του καταναλωτικού κοινού με καύσιμα άγνωστης προέλευσης υπό την εμπορική επωνυμία «LUKOIL» από τους ιδιοκτήτες του Πρατηρίου Προμήθειας / Διάθεσης Πετρελαιοειδών [REDACTED] στη Λεωφόρο Μακαρίου ΙΙΙ 156, στη Λεμεσό (εφεξής «ο Εμπορευόμενος»).

2. Θεμελίωση αρμοδιότητας της Εντεταλμένης Υπηρεσίας

Λαμβάνοντας υπόψη το πεδίο εφαρμογής του Νόμου στο άρθρο 3(1) και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 11(1)(α) του Νόμου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει καθήκον και αρμοδιότητα να εξετάζει, κατόπιν υποβολής παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, τυχόν παραβάσεις του Νόμου, ο οποίος εφαρμόζεται στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των

επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζόμενη με ένα συγκεκριμένο προϊόν ή/και υπηρεσία.

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ως «εμπορική πρακτική» κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπο συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επωνυμία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευόμενου, άμεσα συνδεδεμένη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές.

Με βάση τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 3(1) του Νόμου, η εμπορική πρακτική δύναται να αφορά το χρόνο πριν τη σύναψη της σύμβασης, κατά τη διάρκεια αυτής ή μετά τη λήξη της.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 του Νόμου, η εμπορική πρακτική θα πρέπει αφενός να χρησιμοποιείται από εμπορευόμενους, δηλαδή από πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, τα οποία, όσον αφορά στις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει ο Νόμος, ενεργούν για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερη επαγγελματική τους δραστηριότητα, καθώς και από όσους ενεργούν στο όνομα ή για λογαριασμό τέτοιων προσώπων, αφετέρου να απευθύνεται σε καταναλωτές, δηλαδή φυσικά πρόσωπα που ενεργούν εκτός του πλαισίου της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή ελεύθερης επαγγελματικής τους δραστηριότητας όσον αφορά στις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει ο Νόμος.

Το γεγονός ότι η υπό εξέταση πρακτική έχει να κάνει με την πώληση ή/και προμήθεια καυσίμων στο καταναλωτικό κοινό οδηγεί στο χαρακτηρισμό της ως «εμπορική πρακτική», με βάση τα όσα προνοούνται στο Νόμο.

Στη προκειμένη περίπτωση, οι ιδιοκτήτες του εν λόγω Πρατηρίου προμηθεύουν καύσιμα στο καταναλωτικό κοινό εντός του πλαισίου των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων. Επομένως, τεκμαίρεται ότι, τόσο το συγκεκριμένο Πρατήριο Προμήθειας / Διάθεσης Πετρελαιοειδών [REDACTED] στη Λεωφόρο Μακαρίου ΙΙΙ 156, στη Λεμεσό υπό την εμπορική επωνυμία «LUKOIL», όσο και οι ιδιοκτήτες αυτού εμπίπτουν στον ορισμό του «εμπορευόμενου».

Επίσης, το γεγονός ότι το Πρατήριο αποτελεί σημείο λιανικής πώλησης καυσίμων, μέσω του οποίου φυσικά πρόσωπα προμηθεύονται καύσιμα για τα οχήματά τους, καταδεικνύει ότι η

εν λόγω εμπορική πρακτική απευθύνεται και σε καταναλωτές. Ως εκ τούτου, θεμελιώνεται η αρμοδιότητα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας να διερευνήσει την πιο πάνω πρακτική.

Επιπρόσθετα, ο έλεγχος ο οποίος διενεργείται από την Εντεταλμένη Υπηρεσία, δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτεπάγγελτες έρευνες ή σε παράπονα καταναλωτών, αλλά επεκτείνεται στην παροχή γενικής προστασίας στο καταναλωτικό κοινό, εντός του καθοριζομένου εκ του Νόμου πλαισίου. Ως εκ τούτου, η έκταση του έλεγχου νομιμότητας από την Εντεταλμένη Υπηρεσία, δεν περιορίζεται στη συγκεκριμένη πρακτική για την οποία υποβλήθηκε καταγγελία, αλλά δύναται να επεκταθεί αυτεπαγγέλτως και σε οποιαδήποτε άλλη ενδεχόμενη αθέμιτη εμπορική πρακτική.

3. Διαδικασία διερεύνησης

Κατά τη διερεύνηση εμπορικών πρακτικών, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται να χρησιμοποιεί στοιχεία, τα οποία έχουν περιέλθει σε γνώση της με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 11(1)(β) του Νόμου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται να ζητά από τον εμπορευόμενο όπως προσκομίσει, εντός εύλογου υπό τις περιστάσεις χρονικού διαστήματος, αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αυτός επικαλείται και να θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς του, εφόσον τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία δεν προσκομιστούν έγκαιρα ή θεωρηθούν ανεπαρκή από την Εντεταλμένη Υπηρεσία.

4. Ορισμός εμπορικών πρακτικών ως αθέμιτων

Το άρθρο 4(1) του Νόμου απαγορεύει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 4(2) του Νόμου, μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν:

- (α) είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας, και
- (β) στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή στον οποίο φθάνει ή στον οποίο απευθύνεται το προϊόν ή του μέσου μέλους της ομάδας, όταν μια εμπορική πρακτική απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών, ή/και
- (γ) είναι παραπλανητική, όπως ορίζεται στα άρθρα 5 και 6 του Νόμου, ή/και
- (δ) είναι επιθετική, όπως ορίζεται στα άρθρα 7 και 8.

4.1. Γενική ρήτρα

Το άρθρο 4(1) του Νόμου ενσωματώνει στην κυπριακή έννομη τάξη το Άρθρο 5(1) της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (στο εξής «η Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές»), με βάση το οποίο οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές απαγορεύονται.

Επίσης, το άρθρο 4(2)(α) και (β) του Νόμου ενσωματώνει στην κυπριακή έννομη τάξη το Άρθρο 5(2) της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, το οποίο περιέχει το γενικό ορισμό (γενική ρήτρα) των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Το άρθρο 4(2)(γ) και (δ) του Νόμου ενσωματώνει στην κυπριακή έννομη τάξη το Άρθρο 5(4) της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Αναφέρεται επιπρόσθετα ότι, το άρθρο 4(4) του Νόμου ενσωματώνει στην κυπριακή έννομη τάξη το Άρθρο 5(5) της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, στο οποίο γίνεται αναφορά στο Παράρτημα Ι, όπου εκτίθεται ο κατάλογος των εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις.

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ότι «*πρόσκληση για αγορά*» σημαίνει την εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, η τιμή ή/και ένδειξη τιμής, με τρόπο ο οποίος ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται, ούτως ώστε να δύναται ο καταναλωτής να αποφασίσει ή και να πραγματοποιήσει την αγορά.

Ο Νόμος ορίζει την «*ουσιώδη στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς*» ως τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε. Η συνδρομή στρέβλωσης με την ανωτέρω έννοια, κρίνεται με βάση το «*μέσο καταναλωτή*», τον οποίο το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ως τον καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, λαμβανομένων υπόψη των κοινωνικών, πολιτιστικών και γλωσσικών παραγόντων, όπως επίσης και των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των καταναλωτών, που τους καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτους στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

«Απόφαση συναλλαγής» σημαίνει, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, την απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το κατά πόσον, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει τίμημα πλήρως ή εν μέρει, θα κρατήσει ή θα διαθέσει προϊόν, ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος, είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι.

4.2. Παραπλανητικές πρακτικές

Βάσει των προνοιών του Νόμου, οι παραπλανητικές πρακτικές διαχωρίζονται σε παραπλανητικές πράξεις (άρθρο 5) και σε παραπλανητικές παραλείψεις (άρθρο 6).

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου:

«5.-(1) Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται στο εδάφιο (2), ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές, ή ούτως ή άλλως, όταν τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δε θα ελάμβανε.

(2) Τα στοιχεία που αναφέρονται στο εδάφιο (1) αφορούν:

(α) Την ύπαρξη ή τη φύση του προϊόντος,

(β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

(γ) την έκταση των δεσμεύσεων του εμπορευόμενου, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και τη φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του εμπορευόμενου ή του προϊόντος,

(δ) την τιμή ή τον τρόπο υπολογισμού της ή την ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής,

(ε) την ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής,

(στ) τη φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του εμπορευόμενου ή του πράκτορά του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση ή η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του,

(ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής σύμφωνα με τον περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμο, ή των κινδύνων που μπορεί να αντιμετωπίσει ο καταναλωτής.

(3) Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επίσης παραπλανητική όταν στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει το μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δε θα ελάμβανε, και η πρακτική αυτή περιλαμβάνει:

(α) Κάθε τρόπο προώθησης προς πώληση προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή,

(β) μη συμμόρφωση του εμπορευόμενου προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν:

- i. Η δέσμευση δεν είναι προγραμματική αλλά είναι ρητή και μπορεί να εξακριβωθεί, και
- ii. ο εμπορευόμενος αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα.».

Επιπρόσθετα, στην αιτιολογική σκέψη 14 της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αναφέρεται ότι η επιδίωξη της εν λόγω Οδηγίας είναι οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές να καλύπτουν εκείνες τις πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της παραπλανητικής διαφήμισης, οι οποίες εξαπατούν τον καταναλωτή και τον εμποδίζουν να κάνει τεκμηριωμένη και, επομένως, αποτελεσματική επιλογή.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, το οποίο ρυθμίζει τις παραπλανητικές παραλείψεις:

«6.-(1) Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο,

για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής, και ως εκ τούτου τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δε θα ελάμβανε.

(2) Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται επίσης όταν ο εμπορευόμενος αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (1), λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων που περιγράφονται στο εν λόγω εδάφιο, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δε θα είχε λάβει.

(3) Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο εμπορευόμενος για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλο τρόπο, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

(4) Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, εάν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο περιεχόμενο:

(α) Τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στο βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο προβολής και το προϊόν,

(β) η γεωγραφική διεύθυνση και η ταυτότητα του εμπορευόμενου, όπως η εμπορική επωνυμία του και, όπου ενδείκνυται, η γεωγραφική διεύθυνση και η ταυτότητα του εμπορευόμενου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί,

(γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, ή αν, λόγω της φύσης του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή, και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

(δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση, εκτέλεση και αντιμετώπιση παραπόνων, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

(ε) για προϊόντα και συναλλαγές όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος.

(5) Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, των οποίων ενδεικτικός κατάλογος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II, θεωρούνται ουσιώδεις.».

4.3. Μέθοδος εξέτασης του αθέμιτου χαρακτήρα

Σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), σε περίπτωση που μια πρακτική θεωρηθεί «παραπλανητική», τότε δεν είναι αναγκαία η εξέτασή της σύμφωνα με τη γενική ρήτρα της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, δεν εξετάζεται δηλαδή το κατά πόσο η πρακτική αυτή είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας και κατά πόσο επηρεάζει ουσιωδώς ή δύναται να επηρεάσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή σε σχέση με το προϊόν (απόφαση της 19.9.2013, C-436/11 CHS Tour Services, EU:C:2013:574, σκέψεις 39 επ.).

5. Υποβολή καταγγελίας και διερεύνηση περιστατικών

Με αφορμή την υποβολή καταγγελίας, σύμφωνα με την οποία ο Εμπορευόμενος κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων 11 μηνών από την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω καταγγελίας δεν προμηθευόταν πετρελαιοειδή προϊόντα ή/και καύσιμα από την εταιρεία «Coral Energy Products Cyprus Ltd», η οποία είναι η αποκλειστική δικαιούχος της χρήσης του εμπορικού σήματος «LUKOIL» στην Κυπριακή Δημοκρατία, με αποτέλεσμα το καταναλωτικό κοινό να εφοδιάζεται με προϊόντα (καύσιμα) άγνωστης προέλευσης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία προέβη σε έρευνα των εμπορικών πρακτικών του Εμπορευόμενου. Σημειώνεται ότι, η εν λόγω καταγγελία αφορά εμπορική πρακτική, την οποία ο Εμπορευόμενος χρησιμοποιεί μέχρι και σήμερα.

5.1. Έρευνα Εντεταλμένης Υπηρεσίας

Στις 8 Οκτωβρίου, 2018 παραδόθηκε δια χειρός επιστολή προς τον Εμπορευόμενο, με την οποία ενημερωνόταν για τη διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας της Εντεταλμένης Υπηρεσίας και με την οποία του ζητήθηκε όπως παραθέσει τις θέσεις του σχετικά με την αναφερόμενη στην εν λόγω επιστολή πρακτική, προσκομίζοντας όπου κρίνεται αναγκαίο και σχετικά έγγραφα. Του ζητήθηκε, επίσης, συγκεκριμένα να αποστείλει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία (α) αντίγραφα των τιμολογίων στα οποία να φαίνεται από πού προμηθευόταν το Πρατήριο καύσιμα τους τελευταίους 11 μήνες, (β) αντίγραφο της συμφωνίας που

υπέγραψαν οι ιδιοκτήτες του Πρατηρίου με την εταιρεία «LUKOIL» για τη χρήση του σήματος αυτής, (γ) αντίγραφο των λογαριασμών του Πρατηρίου στους οποίους να φαίνονται τα έσοδα του Πρατηρίου από τις πωλήσεις καυσίμων για τους τελευταίους 11 μήνες και (δ) να θέσει υπ' όψιν της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κάθε άλλο στοιχείο που θα έκρινε χρήσιμο για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Ο Εμπορευόμενος απέστειλε εντός της καθορισθείσας προθεσμίας κάποια στοιχεία, τα οποία όμως κρίθηκαν από την Εντεταλμένη Υπηρεσία ελλιπή, δεδομένου του ότι δεν αναιρούσαν με οποιονδήποτε τρόπο το περιεχόμενο της καταγγελίας. Σημειώνεται ότι, δεν λήφθηκε οποιαδήποτε απαντητική επιστολή από μέρους του Εμπορευόμενου, αλλά ούτε και απέστειλε ο ίδιος τις θέσεις του γραπτώς εντός της καθορισθείσας προθεσμίας.

Δεδομένου του ότι η Εντεταλμένη Υπηρεσία δεν έλαβε όλα τα έγγραφα που ζητήθηκαν, ούτε οποιαδήποτε απαντητική επιστολή από τον Εμπορευόμενο, προχώρησε στην αποστολή δεύτερης επιστολής προς τον Εμπορευόμενο στις 18 Δεκεμβρίου, 2018 ενημερώνοντάς τον ότι η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αφού μελέτησε όλα τα σχετικά στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνά της, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, εκ πρώτης όψεως, ο Εμπορευόμενος προβαίνει στην ακόλουθη αθέμιτη εμπορική πρακτική: «Προμηθεύει το καταναλωτικό κοινό με καύσιμα άγνωστης προέλευσης υπό την επωνυμία «LUKOIL», δίδοντας την εσφαλμένη εντύπωση στον καταναλωτή ότι αγοράζει καύσιμο επωνυμίας «LUKOIL», ως παράβαση του άρθρου 4(4) σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, υποπαράγραφο 13 και του άρθρου 5 του Νόμου. Με την εν λόγω επιστολή ο Εμπορευόμενος ενημερώθηκε επίσης, για ακόμη μία φορά, αναφορικά με τα στοιχεία που του ζητήθηκαν αλλά δεν αποστάλθηκαν στην Εντεταλμένη Υπηρεσία.

Παρά τη λήψη της προαναφερόμενης δεύτερης επιστολής, με την οποία διαπιστωνόταν εκ πρώτης όψεως παράβαση συγκεκριμένων προνοιών του Νόμου, ο Εμπορευόμενος δεν απέστειλε τις οποιοσδήποτε απόψεις του προς την Εντεταλμένη Υπηρεσία, όπως του ζητήθηκε. Ως εκ τούτου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία προχώρησε με την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Συγκεκριμένα, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 4(4) σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, υποπαράγραφο 13 και του άρθρου 5 του Νόμου και κάλεσε τον Εμπορευόμενο, μέσω της αποστολής τρίτης επιστολής, όπως υποβάλει τις οποιοσδήποτε θέσεις ή/και απόψεις του αναφορικά με τα εν λόγω ευρήματα παράβασης.

Με τη λήψη της ανωτέρω τρίτης επιστολής, ο Εμπορευόμενος ζήτησε συνάντηση με τον Αναπληρωτή Διευθυντή της Εντεταλμένης Υπηρεσίας. Λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 12(1) του Νόμου, το οποίο προβλέπει για την εξουσία της Εντεταλμένης Υπηρεσίας να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα, εφόσον η απόφασή της αυτή είναι αιτιολογημένη και αφού ακούσει ή δώσει την ευκαιρία στον ενδιαφερόμενο παραβάτη ή εκπρόσωπό του να ακουστεί, προφορικά ή/και γραπτά, ο Αναπληρωτής Διευθυντής της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κάλεσε τον Εμπορευόμενο σε συνάντηση. Σημειώνεται ότι, με βάση τα όσα ανέφερε ο Εμπορευόμενος στην εν λόγω συνάντηση, δεν προέκυψε οποιοδήποτε νέο στοιχείο σχετικά με την υπό εξέταση εμπορική πρακτική, το οποίο να μπορούσε να ληφθεί υπόψη στα ευρήματα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

6. Ευρήματα Εντεταλμένης Υπηρεσίας

Κατόπιν ολοκλήρωσης της διεξαχθείσας, από την Εντεταλμένη Υπηρεσία, έρευνας διαφάνηκε ότι:

α) Ο Εμπορευόμενος διαθέτει Πρατήριο Προμήθειας / Διάθεσης Πετρελαιοειδών με την επωνυμία «LUKOIL», στη Λεωφόρο Μακαρίου ΙΙΙ 156, στη Λεμεσό.

β) Το Πρατήριο είναι καταχωρημένο στην ηλεκτρονική πλατφόρμα παρακολούθησης λιανικών τιμών καυσίμων της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, μέσω του οποίου διαπιστώνεται η πώληση πετρελαιοειδών σε καταναλωτικό κοινό.

γ) Από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν, δεν φαίνεται ο Εμπορευόμενος να έχει την οποιαδήποτε συμβατική σχέση με την εταιρεία «Coral Energy Products Cyprus Ltd», η οποία είναι η αποκλειστική δικαιούχος της χρήσης του εμπορικού σήματος «LUKOIL» στην Κυπριακή Δημοκρατία. Συμβατική σχέση διαπιστώθηκε μεταξύ του Εμπορευόμενου και άλλης εταιρείας εισαγωγής και προώθησης πετρελαιοειδών. Από τα έγγραφα ή/και στοιχεία που αποστάλθηκαν, μόνο ένα πρακτικό καταδεικνύει την ύπαρξη συμφωνίας για προμήθεια καυσίμων με συγκεκριμένους όρους με την εταιρεία «Coral Energy Products Cyprus Ltd».

δ) Ο Εμπορευόμενος δεν έδωσε οποιαδήποτε διευκρίνιση για τα στοιχεία που απέστειλε.

ε) Ανάμεσα στα στοιχεία που προσκομίστηκαν από τον Εμπορευόμενο υπήρχαν και τιμολόγια. Τα εν λόγω τιμολόγια, ωστόσο, δεν δείχνουν την προέλευση των καυσίμων. Φαίνεται μεν ότι το Πρατήριο αγοράζει καύσιμα από εταιρεία μεταφορών, δεν φαίνεται

όμως από πού, ο εν λόγω μεταφορέας, προμηθεύεται τα καύσιμα αυτά. Μόνο σε ένα τιμολόγιο φαίνεται και αποδεικνύεται ότι συγκεκριμένη ποσότητα καυσίμων, διαφορετικής ωστόσο προέλευσης (όχι δηλαδή επωνυμίας «LUKOIL»), η οποία παραδόθηκε σε συγκεκριμένη ημερομηνία στον Εμπορευόμενο, παραλήφθηκε από άλλο πρατήριο καυσίμων που δραστηριοποιείται στη λιανική αγορά.

7. Νομική ανάλυση

Το άρθρο 2 του Νόμου καθορίζει ότι:

«καταναλωτής» σημαίνει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει ο παρών Νόμος, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερη επαγγελματική του δραστηριότητα».

Ο όρος καταναλωτής δεν περιορίζεται σε ιδιαίτερα είδη συναλλαγών. Στις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, επισημαίνεται ότι αποφασιστικό στοιχείο για την ιδιότητα ενός προσώπου ως «καταναλωτή» είναι η συναλλαγή να μην αποτελεί μέρος της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας του συγκεκριμένου προσώπου ή των συγκεκριμένων προσώπων (Guidance on the implementation/application of Directive 2005/29/Econ unfair commercial practices, SWD (2016) 163 final, σελ.148).

Από την αρνητική διατύπωση του ορισμού του «καταναλωτή», όπως παρατέθηκε αυτούσιος ανωτέρω, προκύπτει ότι πράξη που διενεργεί φυσικό πρόσωπο θεωρείται ότι δεν εμπίπτει κατ' αρχήν στο πλαίσιο της επαγγελματικής του δραστηριότητας, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις περί του αντιθέτου (βλέπετε και ερμηνεία έννοιας «καταναλωτή» από το γερμανικό Ακυρωτικό Δικαστήριο (BGH) στην απόφαση της 30.9.2009 με στοιχεία VIIZR 7/09 που καταλήγει στο ίδιο συμπέρασμα).

Στην παρούσα περίπτωση, το Πρατήριο αποτελεί σημείο λιανικής πώλησης καυσίμων, μέσω του οποίου φυσικά πρόσωπα προμηθεύονται/αγοράζουν πετρελαιοειδή προϊόντα ή/και καύσιμα για τα οχήματά τους ή/και για σκοπούς θέρμανσης των σπιτιών τους. Συνεπώς, δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση τέτοια ενέργεια να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερη επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Το άρθρο 2 του Νόμου καθορίζει, επίσης, ότι:

«προϊόν» σημαίνει κάθε αγαθό ή υπηρεσία συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων·».

«πρόσκληση για αγορά» σημαίνει την εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο ο οποίος ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται ούτως ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά·».

«απόφαση συναλλαγής» σημαίνει απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το κατά πόσον, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει τίμημα πλήρως ή εν μέρει, θα κρατήσει ή θα διαθέσει προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος, είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι·».

«εμπορική πρακτική» σημαίνει κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπο συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευόμενου, άμεσα συνδεόμενη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές·».

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 4(4) σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, υποπαράγραφο 13 και του άρθρου 5 του Νόμου, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από τον Εμπορευόμενο στην Εντεταλμένη Υπηρεσία, καθώς και τα όσα ανέφερε ο Εμπορευόμενος στον Αναπληρωτή Διευθυντή της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κατά την ακρόασή του, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 08 Φεβρουαρίου, 2019.

Συγκεκριμένα, στην προκειμένη περίπτωση ο Εμπορευόμενος προμηθεύει / διαθέτει μέσω του Πρατηρίου Λιανικής Πώλησης που διατηρεί στη Λεωφόρο Μακαρίου ΙΙΙ 156 στη Λεμεσό, υπό την επωνυμία «LUKOIL», πετρελαιοειδή προϊόντα ή/και καύσιμα προς το καταναλωτικό κοινό. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν, ο Εμπορευόμενος δεν φαίνεται να αγοράζει για σκοπούς ενίσχυσης του Πρατηρίου του προϊόντα από την εταιρεία «Coral Energy Products Cyprus Ltd», η οποία είναι η αποκλειστική δικαιούχος της χρήσης του εμπορικού σήματος «LUKOIL» στην Κυπριακή Δημοκρατία. Σημειώνεται ότι, το

Πρατήριο μέχρι και σήμερα φέρει την επωνυμία «LUKOIL» στις διαφημιστικές του πινακίδες, καθώς και στο ίδιο το Πρατήριο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από τον ίδιο τον Εμπορευόμενο, το Πρατήριο φαίνεται να ενισχύεται με καύσιμα τα οποία αγοράζονται από μεταφορική εταιρεία βυτιοφόρων, χωρίς όμως να προσδιορίζεται η προέλευση αυτών. Παρά τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας, δεν προσκομίστηκε μέχρι και σήμερα οποιοδήποτε στοιχείο που να αποδεικνύει ότι ο Εμπορευόμενος προμηθεύεται καύσιμα, είτε από την εταιρεία «Coral Energy Products Cyprus Ltd», η οποία είναι η αποκλειστική δικαιούχος της χρήσης του εμπορικού σήματος «LUKOIL» στην Κυπριακή Δημοκρατία, ή από άλλη εταιρεία εισαγωγής πετρελαιοειδών, όπως ισχυρίστηκε προφορικά ο Εμπορευόμενος κατά την ακρόασή του, στις 08 Φεβρουαρίου, 2019.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του Εμπορευόμενου, ότι (α) υπάρχουν σοβαρά προβλήματα μεταξύ του ιδίου και της εταιρείας «Coral Energy Products Cyprus Ltd», η οποία είναι η αποκλειστική δικαιούχος της χρήσης του εμπορικού σήματος «LUKOIL» στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και ότι (β) ο Εμπορευόμενος έχει δικαιωθεί σε σχέση με το θέμα της προέλευσης των προϊόντων που πωλεί στους καταναλωτές μέσω του Πρατηρίου του, σημειώνεται ότι, σε σχέση με τον πρώτο ισχυρισμό, το γεγονός αυτό δεν συνδέεται άμεσα με τα πορίσματα της έρευνας της Εντεταλμένης Υπηρεσίας, ενώ σε σχέση με το δεύτερο ισχυρισμό και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που προσκομίστηκαν, δεν αποδεικνύεται κάτι τέτοιο.

Ως αποτέλεσμα των όσων έχουν αναφερθεί πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο όλων των στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας στα πλαίσια της έρευνάς της, η Εντεταλμένη Υπηρεσία κρίνει την εξής εμπορική πρακτική ως αθέμιτη:

Το Πρατήριο προμήθειας / διάθεσης πετρελαιοειδών ██████████ στη Λεωφόρο Μακαρίου III 156, στη Λεμεσό (ο «Εμπορευόμενος») προμηθεύει το καταναλωτικό κοινό με καύσιμα άγνωστης προέλευσης υπό την επωνυμία «LUKOIL», δίδοντας έτσι την εσφαλμένη εντύπωση στον καταναλωτή ότι αγοράζει καύσιμο επωνυμίας «LUKOIL», ως παράβαση των παρακάτω προνοιών του Νόμου:

- i. του άρθρου 4 (4) σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, υποπαράγραφο 13, διότι το Πρατήριο προωθεί παρόμοιο προϊόν «με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο ώστε να παραπλανάται σκοπίμως ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από το συγκεκριμένο κατασκευαστή, ακόμη και όταν δεν συμβαίνει αυτό». Η πρακτική αυτή είναι πάντοτε αθέμιτη σύμφωνα με το Νόμο.
- ii. του άρθρου 5, διότι με την πρακτική αυτή ο Εμπορευόμενος παρέχει εσφαλμένες πληροφορίες, ή πληροφορίες που ενδέχεται να εξαπατήσουν το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά στα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση του προϊόντος και όσον αφορά στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και στα δικαιώματα του εμπορευόμενου, όπως είναι η ταυτότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση ή η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του, αφού στο μέσο καταναλωτή δίνεται η εσφαλμένη εντύπωση ότι αγοράζει καύσιμο τύπου «LUKOIL», ενώ κάτι τέτοιο δεν ισχύει στην πραγματικότητα. Η πρακτική αυτή οδηγεί, ή πιθανόν να οδηγήσει το μέσο καταναλωτή σε απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε, δεδομένου ότι ο μέσος καταναλωτής πιθανό να μην αγόραζε καύσιμα από το συγκεκριμένο Πρατήριο εάν γνώριζε ότι αυτά δεν είναι τύπου «LUKOIL», αλλά αγνώστου προέλευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του Νόμου, οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές απαγορεύονται.

8. Καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες της Εντεταλμένης Υπηρεσίας

Η εξουσία της Εντεταλμένης Υπηρεσίας να εξετάζει παραβάσεις, να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα και να εκδίδει απαγορευτικά ή προστακτικά διατάγματα, καθορίζεται στο άρθρο 11 του Νόμου ως εξής:

«11.-(1)(α) Η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει καθήκον και αρμοδιότητα να εξετάζει, κατόπιν υποβολής παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, τυχόν παραβάσεις του παρόντος Νόμου.

(β) Κατά τη διερεύνηση παράβασης, κατόπιν παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται:

(i) Να ζητά από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει μέσα σε εύλογο υπό τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται σε μια εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο,

επί τη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του εμπορευόμενου και των λοιπών επηρεαζόμενων, και

(ii) να θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με την υποπαράγραφο (i) δεν προσκομίστουν έγκαιρα ή θεωρηθούν ανεπαρκή από την Εντεταλμένη Υπηρεσία.

(2) Όταν η Εντεταλμένη Υπηρεσία, κατά τη δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου διερεύνηση παραπόνου ή αυτεπάγγελτη έρευνα, διαπιστώσει παράβαση του παρόντος Νόμου, έχει εξουσία να προβαίνει στις πιο κάτω ενέργειες:

(α) Να διατάσσει ή να συστήνει στον ενδιαφερόμενο παραβάτη ή οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της, ενέχεται ή ευθύνεται για την παράβαση αυτή, ή ακόμα και οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της, στην περίπτωση που αθέμιτη εμπορική πρακτική δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί αλλά εύλογα κρίνεται από την Εντεταλμένη Υπηρεσία ότι επίκειται η εφαρμογή της, έστω και αν δεν αποδεικνύεται πραγματική ζημιά ή βλάβη, ούτε δόλος ή αμέλεια εκ μέρους του εμπορευόμενου, όπως, άμεσα ή μέσα σε τακτή προθεσμία, τερματίσει την παράβαση και αποφύγει επανάληψή της στο μέλλον,

(β) να δημοσιεύει ή να απαιτεί από τον παραβάτη τη δημοσίευση απόφασής της στο σύνολό της ή εν μέρει, με την μορφή και τον τρόπο που κρίνει κατάλληλο,

(γ) να απαιτεί επιπλέον από τον παραβάτη τη δημοσίευση μέσα σε τακτή προθεσμία, επανορθωτικής δήλωσης με τη μορφή και τον τρόπο που κρίνει υπό τις περιστάσεις κατάλληλο,

(δ) να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο, ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ύψους μέχρι και το πέντε τοις εκατόν (5%) του κύκλου εργασιών του παραβάτη κατά το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος ή πρόστιμο ύψους μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500,000):

Νοείται ότι, αναφορικά με ίδρυμα ή οργανισμό που κρίνεται ότι δεν έχει κύκλο εργασιών, για τον υπολογισμό του πιο πάνω διοικητικού προστίμου χρησιμοποιείται, ως βάση, αντί του κύκλου εργασιών, το πέντε τοις εκατόν (5%) του συνόλου του ενεργητικού του:

(...)

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, σε καμία περίπτωση το διοικητικό πρόστιμο δε θα υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500,000),

(ε) να αποφασίζει ότι σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, θα επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο μέχρι και πέντε χιλιάδες ευρώ (€5,000), για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής,

(στ) να ζητεί με αίτησή της προς το Δικαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος Νόμου, την έκδοση απαγορευτικού ή προστακτικού διατάγματος, περιλαμβανομένου και προσωρινού διατάγματος, εναντίον οποιουδήποτε προσώπου το οποίο, κατά την κρίση της, ενέχεται στην παράβαση αυτή ή ευθύνεται για την εν λόγω παράβαση, ή/και

(ζ) να διατάσσει τους προμηθευτές μέσω επικοινωνίας εξ αποστάσεως και οποιαδήποτε πρόσωπα δημοσιεύουν ή διευθετούν τη δημοσίευση διαφημίσεων, να τερματίσουν, εφόσον είναι σε θέση να το πράξουν, τις πρακτικές εκείνες που έχουν κηρυχθεί ως αθέμιτες εμπορικές πρακτικές δυνάμει δικαστικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος Νόμου ή τις εμπορικές πρακτικές που η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει διαπιστώσει ότι είναι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

(3) Κατά τη δυνάμει του εδαφίου (1) διερεύνηση οποιασδήποτε παράβασης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να λάβει υπόψη την οποιαδήποτε ανάληψη δέσμευσης που παρέχεται έναντι του καταναλωτή από ή εκ μέρους του παραβάτη, αναφορικά με τη γενόμενη παράβαση και την προοπτική του χρόνου και του τρόπου άρσης ή αποκατάστασης αυτής.

(4) Η Εντεταλμένη Υπηρεσία οφείλει να αιτιολογεί δεόντως την απόφασή της σε σχέση με την άσκηση οποιασδήποτε από τις εξουσίες που προβλέπονται στα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 10 και στις παραγράφους (δ) και (ε) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου.».

9. Καταληκτικό απόφασης

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία αξιολόγησε το ενώπιόν της υλικό και όλα τα στοιχεία τα οποία περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτήν σύμφωνα με το Νόμο και την προβλεπόμενη από το Νόμο διαδικασία, και διδύναμει των διατάξεων του άρθρου 11(2)(δ) του Νόμου, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα επιβολής διοικητικού προστίμου ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ύψους μέχρι και το πέντε τοις εκατόν (5%) του κύκλου εργασιών του παραβάτη κατά το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος, ή πρόστιμο ύψους μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000). Διευκρινίζεται ότι, τυχόν διαπιστωθείσες

παραβάσεις, οι οποίες έλαβαν χώρα προγενέστερα της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του τροποποιητικού νόμου 135(Ι)2013, ήτοι πριν από τις 22.11.2013, τιμωρούνται με βάση τα καθορισθέντα εκ του βασικού Νόμου όρια, δηλαδή με πρόστιμο ύψους μέχρι € 256.290.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η υπό εξέταση εμπορική πρακτική κρίνεται ως αθέμιτη, κατά παράβαση του άρθρου 4(4) σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι, υποπαράγραφο 13 και του άρθρου 5 του Νόμου.

Στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα το οποίο έχει παρέλθει από τη διάπραξη της παράβασης, καθώς και το ότι αυτό πρέπει να είναι αποτελεσματικό, να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, να είναι ανάλογο με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, αλλά και να συνάδει με την κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας βάσει όλων των γεγονότων.

Στην εξέταση της φύσης της παράβασης λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, το είδος και η χρήση του προϊόντος ή της υπηρεσίας και η απήχηση που έχει σε ευρύ ή λιγότερο ευρύ καταναλωτικό κοινό. Στην υπό εξέταση περίπτωση, η εμπορική πρακτική σχετίζεται με την πώληση πετρελαιοειδών σε καταναλωτές, μέσω πρατηρίου λιανικής πώλησης, για σκοπούς κίνησης των οχημάτων τους ή/και θέρμανσης των σπιτιών τους κτλ. σε κεντρικό σημείο της πόλης/επαρχίας Λεμεσού. Συνεπώς, η εν λόγω πώληση πετρελαιοειδών είναι δυνητικά εφαρμόσιμη σε μεγάλο αριθμό καταναλωτών.

Περαιτέρω, αξίζει να σημειωθεί ότι η αγορά λιανικής πώλησης καυσίμων αποτελεί αγορά υψηλού κόστους σε ετήσια βάση για το καταναλωτικό κοινό, δεδομένου ότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν επαρκείς δημόσιες συγκοινωνίες και οι καταναλωτές βασίζονται ως επί το πλείστο, για τη διακίνησή τους, στη χρήση ιδιωτικών οχημάτων.

Στην εξέταση και στον καθορισμό της βαρύτητας της παράβασης λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων,:

(α) Η σοβαρότητα της παράβασης, όπως το αν υπήρχε πρόθεση ή όχι από τον παρανομούντα, αν στοχεύονταν ευάλωτες ομάδες καταναλωτών, όπως παιδιά ή ηλικιωμένοι. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν φαίνεται να υπήρχε προσέγγιση στοχευμένης

ομάδας καταναλωτών, όμως φαίνεται ξεκάθαρα ότι υπήρχε πρόθεση από μέρος του παρανομούντος, δεδομένου του ότι συνειδητά προμηθεύονταν προϊόντα άγνωστης προέλευσης τα οποία ακολούθως προωθούσε στο καταναλωτικό κοινό με την επωνυμία «LUKOIL».

(β) Το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ή θα μπορούσε να είχε αποκομίσει ο παραβάτης από τη χρήση της πρακτικής. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι, εάν το καταναλωτικό κοινό γνώριζε ότι τα εν λόγω καύσιμα είναι αγνώστου προέλευσης, πιθανόν να μην προέβαινε στην αγορά των καυσίμων αυτών, θεωρείται ότι στην προκειμένη περίπτωση, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ή θα μπορούσε να αποκομίσει ο Εμπορευόμενος είναι πολύ μεγάλο, καθότι η πώληση καυσίμων σε λιανικό επίπεδο συνεπάγεται, σε ετήσια βάση, υψηλό κόστος για τους καταναλωτές και κατά συνέπεια σχετικά υψηλά κέρδη για τον Εμπορευόμενο.

(γ) Η ζημιά που υπέστη ή θα μπορούσε να είχε υποστεί ο καταναλωτής από τη χρήση της πρακτικής. Στην προκειμένη περίπτωση, το Πρατήριο έτυχε ελέγχου από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και δεν διαφάνηκε οποιοδήποτε πρόβλημα σε σχέση με την ποιότητα των καυσίμων.

Στην υπό κρίση περίπτωση, διαπιστώνεται παραπλάνηση εκ μέρους του Εμπορευόμενου, καθώς δινόταν η εσφαλμένη εντύπωση στους καταναλωτές ότι αγόραζαν καύσιμο τύπου «LUKOIL», ενώ κάτι τέτοιο φαίνεται να μην ισχύει. Η Εντεταλμένη Υπηρεσία θεωρεί ότι η πρακτική αυτή οδηγούσε, ή πιθανόν να οδηγούσε το μέσο καταναλωτή σε απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, αφού ο μέσος καταναλωτής πιθανό να μην αγόραζε καύσιμο από το συγκεκριμένο Πρατήριο αν γνώριζε ότι αυτό δεν είναι τύπου «LUKOIL», αλλά άγνωστης προέλευσης.

Ως ελαφρυντικός παράγοντας λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι, με βάση και τους σχετικούς ελέγχους που διενήργησε η Αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, δεν εντοπίζεται οποιοδήποτε θέμα σε σχέση με την ποιότητα των προϊόντων που πωλούνται μέσω του Πρατηρίου.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι δεν πρόκειται για αλυσίδα επιχειρήσεων, αλλά για συγκεκριμένο πρατήριο, το οποίο δραστηριοποιείται σε κεντρικό σημείο της πόλης. Η

συγκεκριμένη περίπτωση αφορά μεμονωμένη μεν επιχείρηση, η οποία όμως ενέχεται σε παράβαση μεγάλης διάρκειας.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αφού αξιολόγησε το ενώπιόν της υλικό και όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, επιβάλλει στον Εμπορευόμενο (Πρατήριο ██████████) στη Λεωφόρο Μακαρίου III 156, στη Λεμεσό με την επωνυμία «LUKOIL») διοικητικό πρόστιμο ύψους είκοσι χιλιάδων ευρώ (€20.000).

Ημερομηνία σύνταξης της Απόφασης: 9 Απριλίου, 2019

Αντώνης Ιωάννου
Αναπληρωτής Διευθυντής
Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή